

Rommel se srdito upira - Meso na karte začne drugi teden

ANGLEŽI PRI MARETH ČRTI POTISNjeni NAZAJ

Amerikanci imajo zaznamovati nadaljne uspehe in držijo vse pozicije, ki so jih dosegli. — Osmo armada na vzhodni strani Mareth črte ima težave in naziji so vzeli nekatere pozicije.

London, Anglija. — Prva poročila o napadu na Mareth črto so bila malo preveč optimistična. Angleži so prebili na dveh točkah Mareth črto, toda postali so pa vsled tega preveč izpostavljeni in so nekatere pozicije morali prepustiti Nemcem nazaj, pravijo najnovejša poročila. Mareth črta je silno utrjena in kakor kaže zdaj bo vzelo časa, da se zdrobi vse utrdbе, da bo mogoče pritisniti naprej. Mareth črta se nahaja na hribih in gorovju, ki loči Libijo in Tunizijo in to gorovje nudi vse priložnosti za obrambo. Angleži bodo morali biti previdni, da ne bodo utrpeli prevelikih izgub, kar bi jih oslabilo za poznejše boje. Boji za Tunizijo divjajo naprej in Nemci nudijslojv odpor.

Ameriške čete so od zapadne strani dosegle nekatere nove pozicije, pravijo poročila. Ameriška pehota in oklopni oddelki so zavzeli Guettaria gorski prelaz, ki je velike važnosti in se da iz njega kontrolirati obsežno okoličje. V teh bojih so ujeli 200 Italijanov in se nahajajo zdaj okrog 28 milj od sredozemskega obrežja. Nadaljni boji bodo zdaj v gorovju, kjer bo borba za razne gorske prelaze in dominantne višine, pravijo poročila. Ta hribovit svet pa nudi vso priložnost za obrambo, zato bodo nadaljne operacije za nekaj časa počasne.

Biti brez slovenskega lista v teh časih se pravi biti brez zveze s svojim narodom.

"JUGOSLAVIJA JE POTREBNA TUDI BRITANJI"

London, Anglija. — Pretekli teden je podpredsednik jugoslovanske vlade, dr. Miha Krek, predaval v jugoslovanskem domu v Londonu o razvoju jugoslovanske ideje.

G. dr. Krek je dejal, da je mogoče gledati na idejo Jugoslavije z dveh različnih stališč — kot na elementarno silo, ki je živela v zemlji in v narodu, ali kot na politično idejo z velikim, jasno obrisanim ciljem.

Govornik je razložil razvoj ideje jugoslovanske skupnosti na podlagi obeh teh stališč. Vsi Srbi, Hrvati in Slovenci so kljub nesrečnim razmeram v svoji zgodovini vedno čutili medsebojno sorodstvo in pripadnost. Od renesančne dobe naprej se je ta ideja razvijala in rasla, dokler ni našla svojega stvarnega izraza v državi Jugoslaviji.

Na koncu svojega predavanja, v katerem je obdelal go-

Z RUSKIH FRONT

Rusi so osvobodili več vasi v smeri proti Smolensku.

Moskva, Rusija. — Rusko poveljstvo poroča, da so Nemci v Donu ustavljeni. Srditi napadi Nemcev so bili na več krajih odbiti z velikimi zgubami za Nemce. V tej ofenzivi pri Harkovu so Nemci izgubili najmanj pet svojih divizij. Pri Leningradu so Rusi včeraj izstrelili 13 nemških letal.

V smeri proti Smolensku pa so Rusi še vedno na pohodu. Včeraj so osvojili zopet več vasi in važnih pozicij, omenja rusko poročilo. Pri kraju, ki se imenuje Duhovščina so Rusi vzeli Nemcem več ozemlja in se nahajajo zdaj, kakor pravi poročilo, le 28 milj od Smolenskega.

VOČKA KAMPANJA V CHICAGI

Chicago, Ill. — Volilna kampanja med županskimi kandidati sedanjem županom demokratom Edward Kellyem in republikanskim kandidatom George McKibbinom postaja hujša sleherni dan. Volitve bodo 6. aprila. Oba kandidata napovedujeta zmago. Kdo bo zmagal je težko napovedavati, ker javnost obrača svojo pozornost le vojni, ne pa lokalnim volilnim bojem. Demokrati upajo na zmago, toda v žepu jo še nimajo.

BILIJONE JE TEŽKO RAZUMETI, A KUPOVANJE BONDov JE POTREBNO

Washington, D. C. — Da razumemo velikanski obseg vojnih stroškov moramo govoriti o bilijonih, da je bolj razumljivo. Vojni finančni odbor, ki bo začel z veliko kampanjo prodajanja vojnih bondov dne 12. aprila, bo skušal doseči svoto 13 bilijonov. To je svota, za katero je potreba stotine in tisoče dolarjev vsak teden, ko teče vojska naprej. Zato je treba skupnega sodelovanja. Vsak posameznik je vabljen k sodelovanju. Razumimo, da Japonce je pognala iz Guadalkanala le skupina posameznikov. Prav tako, se morda par dolarjev od posameznika ne zdi posebno dosti, ampak, če jih združimo od vseh posameznikov v deželi, je ogromen sklad, ki da deželi potrebne bojujoče bilijone, ki bodo povedli deželo do zmage.

AVSTRIJSKI BATALJON SE URI V INDIANI

Camp Atterbury, Ind. — Avstrijski bataljon, ki se je organiziral kot del ameriške armade v mesecu decembru po prizadevanju Otona Habsburškega se sedaj tranira tukaj. V bataljonu služijo kot prostaki trije Otonovi bratje, to so Feliks, Karel in Rudolf Habsburg. Bataljonu poveljuje podpolkovnik Vincent Conrad. V taborišču ta bataljon sicer na zunaj nima nobene oznake kot avstrijski bataljon. Nad vvhodom je napis: "101st Infantry Battalion". Radi ustanovitve tega bataljona je bilo že veliko kritike tudi v kongresu.

JAPONCI OPOZARJAJO NA ZRAČNE NAPADE

New York, N. Y. — Japonska radio postaja je svarila japonsko prebivalstvo predsi- nočjem naj bo stalno pripravljeno na zračne napade na japonska mesta od strani zaveznikov. Omenjevala je tudi submarinske napade na japonske ladje in vzpodbujala, da edini odgovor na to mora biti, zgraditi več ladij.

POVPREČNA KVOTA BO 2 FUNTA MESA NA TEDEN

Prodajanje mesa in vseh mesenin in masti, olja in sira se prične na karte prihodnji ponedeljek. — Gospodinje bodo morale biti previdne s znamkami. — Le 48 točk bo dovoljenih na mesec.

KRIŽEM SVETA

Moskva, Rusija. — Sovjetski vrhovni svet je imenoval za podkomisarja v uradu za zunanje zadeve Aleksandra Kornejčuka, pisatelja znane igre "Fronta". Kornejčuka je dvignil s svojo igro "Fronta" precej kritike med poletniki rdeče vojske, radi meja Ukrajine, ki jih je priporočal.

Dublin, Irsko. — Newyorški nadškof Spellman je sprejel povabilo od irskega kardinala MacRory, da naj poseti Irsko. Nadškof bo obiskal Irsko prihodnji teden, nakar bo nadaljeval svoje potovanje preko Bližnjega vzhoda, Indije in Kitajske nazaj proti Ameriki.

Ottawa, Ontario. — Poštna oblast je zvišala pošne pristojbine in sicer za navadne pošne dopisnice (karte) 3c. in za navadna zalepljena pisma pa 4c. poštnine. Nove pristojbine pridejo v veljavo z 1. aprilom.

Bern, Švica. — Poročilo iz Sofije pravi, da so bolgarske oblasti deportirale 10.000 Židov v Nemčijo. Deportirani Židje so bili poslani na prisiljeno delo v Nemčijo.

San Juan, Puerto Rico. — Združene države bodo potrošile na Puerto Rico otočju nad 100 milijonov dolarjev za gradnjo baz, s katerih se bo vodilo operacije proti nemškim podmornicam v tem delu morja. Ko bodo baze dogotovljene, bodo submarini imeli malo prilike za svoja skrivališča v karibejskem morju.

Poročajte takoj o vseh dogodkih v "A. S.", ki se dogode v vaši naselbini!

Washington, D. C. — Kakor je bilo že poročano preje, se začne prodajanje mesa, masti, olja, sira in vseh mesenin na karte prihodnji ponedeljek dne 29. marca. Za vsako osebo bo dovoljeno povprečno okrog 2 funta mesa na teden. Za boljše vrste meso bo treba več točk, za cenejše meso, kot je- tra, pljuča, srca, itd. pa manj. Največ točk je treba za suho govedino (Dried Beef), ki zahteva 12 točk. Za tem je pre- kajena šunka, 11 točk. Potem je boljše prašičje sveže meso za pečenke po 10 točk; meso za goveje pečenke po 8 in 9 točk. Sicer pa imajo v vsaki trgovini razobešeno tiskano lestvico, ki kaže, koliko točk je treba dati za vsak predmet.

Urad za kontrolo cen in odmerjevanje apelira na gospodinje naj naredijo svoje načrte, kako bodo kupovale razne mesenine. Za vsako osebo je dovolj točk, treba je le, da gospodinje inteligentno naredijo načrte za kupovanje mesenin in jestvijo v konzervah in bodo z določenimi znamkami prav lahko izhajali. V raznih nujnih zadevah pa naj se vsak obrne na lokalni OPA urad, ki bo vsakemu pomagal po možnosti.

PTIČKE STA SE UJELI

Chicago, Ill. — 21-letna Helen Madey in 19-letna Virginia Hoke, obe iz Clevelanda sta bile včeraj aretirane radi tatvine vladnih čekov. Vzele ste nekemu Emmanuelu Maasu ček iz nabiralnika za \$168.75. Obenem ste vzele njegovo knjižico za odmerjevanje (Rationing Book), nakar ste se s tem predstavile v neki za- menjalnici čekov, ki so jim, ko so pokazale knjižico, verjeli in ček vnovčili. Nato ste mi- slili oditi nazaj v Cleveland. Na Bus postaji so bile prijete

VESTI O DOMOVINI

Novo vesti o mobilizaciji Slovencev iz Gorenjskega. — Meš- čansko prebivalstvo v severni Hrvatski je odgovorno za železniško progo. — V zapadni Bosni se širi legar.

Nacistično kršenje mednarod- nega prava

Kaerntner Zeitung piše v svojih številkah od 19. in 20. januarja o novih naborih v slovenskem delu jugoslovanskega ozemlja, za vojaško službo. Mnogo delavcev pa je bilo mobiliziranih za prisilno delo.

"V več delavskih taborih so se zadnje dni nabrale prve skupine vpoklicanih delavcev. Istočasno so se začeli nabori novih vojaških obvezancev.

"Skupine mladih mož odha- jajo v taborišča v Rajhu na službo dela. Obblečeni so v u- niformo nemškega 'Arbeits- dienst-a'. Nemški Kreis- fuerer Oroszy je v nekem govoru dejal, da je zopet pri- šel čas velikih in težkih pre- izkušenj, kakor o priliki prve svetovne vojne; zopet gre za isto 'staro tradicijo'. Govoril je tudi o nalogah, ki čakajo mladino Gorenjske ob njenem vstopu v vojsko; pozvani so na boj za evropsko kulturo proti bolševizmu.

Prvi vlaki delavskih obve- zancev iz Gorenjske so že od- šli v smeri proti severu, v ta- borišča nemškega 'Reichsar- beitsdienst-a'.

Različne vesti iz Jugoslavije Slovenec z dne 17. decem- bra prinaša več razglasov, iz katerih je razvideti, da so imeli partizani v ljubljanski po- krajini precej uspehov in za- sedli nekaj krajev. Iz teh raz- glasov je razvidno tudi, da se Hrvati pridružujejo vrstam slovenskih partizanov.

Zemunski Graničar trdi, da se morajo vsi narodi v Evropi odločiti ali za komunizem ali pa za novi red. Iz tega je treba zaključiti, da bodo vsi oni, ki ne sprejme- jo hitlerizma obsojeni, da so komunisti. Tako postopajo nemški hlapi, ker bi se radi svobodili svoje lastne odgovor- nosti.

Neka švicarska statistika tr- di, da znaša dolg Nemčije v kliringu z državami satelitov približno 300 milijard dinar- jev. Tudi Pavličeva "Neodvis- na" Hrvaska se nahaja med upniki. Hitler ima torej suž- nje, ki mu celo posojajo de- nar! V zameno pa jim ne daje ničesar.

Italijansko-nemška radio po- staja Rakovica citira članek lista "Osvit", ki se pritožuje nad uničevanjem premoženja v Bosni, kjer besne krvavi boji s partizani.

Kje je torej mir in red u- staskega režima? Ustaši so se bahali, da bodo prinesli naro- du vse zaželjene dobrate in mir; zdaj pa ljudstvo strada in ustaši si umivajo roke. Žele

se opravičiti zaradi svojega izdajstva Jugoslavije. A miru ni več zanje in ga ne bo, dok- ler ne bodo uničeni in kazno- vani.

List Osvit trdi, da je poglav- nik obljubil, da bo vojna v mejah "Neodvisne" Hrvške zaključena še letos. Spominja nas na nekatere Hitlerjeve go- vore, v katerih je svojemu na- rodu obetal mir in večkrat ce- lo trdil, da ima zmago že v ro- kah, a je vendar ni dosegel in je tudi nikdar ne bo. Fašisti in ustaši, v krvi in v boju ste izginili — in šele takrat se bosta človeštvu zopet povr- nila mir in blagostanje!

Poročilo z italijanske meje, 23. januarja 1943: — Me- ščansko prebivalstvo v vseh predelih severne Hrvške mo- ra čuvati železniško progo pro- ti sabotaži in je zanj odgovor- no.

Poveljnik nemške posadke v Osijeku, je izdal ukaz, da mora meščansko prebivalstvo prevzeti zaščite železnice in je proglasil, da bo vsaka vas in vsako mesto posebej odgo- vorno za del proge. Ljudstvo mora stražiti železniške proge noč in dan, poročati o vsaki najmanjši poškodbi in v slu- čaju neredov, ustaviti vlake na ogroženih mestih.

Nemarnost ali nepokornost napram temu ukazu, bo kaz- novana z aretacijo desetih oseb iz vsakega prizadete kraja; vojna oblast si pridržuje odlo- čitev, koliko izmed njih bo ustreljenih.

Glasom vesti, ki prihajajo iz dežel pod kontrolo osišč, se je ofenziva proti jugoslovans- kim guerilskim silam razvila in se zdaj nahaja v polnem za- mahu. Osišče poroča o uspeš- nih borbah proti partizanom v zapadni Bosni in južno od Zagreba. (Kakor vedno — op. JIC)

Pavlič je proglasil obsed- no stanje v vseh krajih, kjer so nastanjeni oddelki njihovih kvizlinški vojaških sil.

Iz zanesljivega vira smo iz- vedeli, da je v Sarajevu iz- bruhnil legar. Epidemija se počasi širi na vso zapadno Bosno. Število smrtnih sluča- jev je zelo visoko.

Koncem januarja je bilo na Gorenjskem več s p o p a d o v med guerilci in nemškimi vo- jaki. Trdi boji so se vršili v bližini Jesenic.

V Ljubljani pa laški teror razsaja kar naprej; vsak dan odhaja po 30 oseb v konfina- cijo.

Ali ste že kaj storili za "Am. Slov." v tej kampanji?

ŠVICARJI NA STRAŽI OB MEJI

Švica je nevtralna, a vendar skrbno čuva svoje meje s svojo vojsko, ki šteje nekaj nad 500.000 mož. Ena tretjina teh je stalno v aktivni službi. Na sliki je skupina Alpincev pri strojnem topu.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after a holiday.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscriptions:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$7.00	For one year \$7.00
Za pol leta 3.50	For half a year 3.50
Za četrt leta 2.00	For three months 2.00
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

POZOR! Številke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, do kdaj je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrta dopoldna. — Na dopise brez podpisa se ne odziva. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

NAJPREJ ZMAGA, POTEM DRUGO!

Zdi se, da v demokratičnih deželah smo vse preveč zapostavljeni s premišljevanji, kako naj se uredi povojni svet, med tem, ko smo od končne zmage še daleč, daleč. Najprej je potrebna zmaga, zmaga z orožjem, še le ko bo osiše premagano in na tleh, ko bomo zopet lahko hodili svobodno po svetu, ko ne bo več nevarnosti pred barbari naziji in fašisti, takrat bo še le napočil čas za urejevanje povojnega sveta.

Komaj smo dosegli par uspehov na raznih frontah in že govorimo in posvečamo svoj čas samo urejevanju povojnega sveta. Ali nismo podobni tistemu, ko je naletel na spečega zajca za grmom in je delal račune, kako bo zajca prodal, kupil ovco, prodal to, kupil teličko, zredil to in prodal in kupil brhkega konja, na katerem bo jezdil po svetu in od veselja je zaukal. Zajec pa skočil, smuknil v goščo in izginil izpred njegovih oči. Tudi za nas vse bi bilo bolje, da bi več svojih misli posvetili, kako naj čim hitreje in učinkoviteje dosežemo zmago, vse drugo naj pa počaka in naj pride na vrsto pozneje.

Glavna dolžnost Združenih narodov je čimprej odpreti drugo fronto na evropskem kontinentu. Ni dvoma, da imajo za ta namen temeljite načrte vojaški voditelji, katerim je poverjena naloga voditi vojsko proti sovražniku v tej globalni vojni. Toda tudi javnost mora te načrte in vseh koncih in krajih podpirati moralno in gmotno. Posebno pomoč moramo nuditi pa s tem, da nudimo vladi vso svojo gmotno pomoč s tem, da kupujemo zvezne vojne bonde v največji meri, ki moremo. Baš te dni, kakor znano, bo poseben vojni finančni odbor otvoril veliko kampanjo za prostovoljno vojno posojilo 13 bilijonov dolarjev, ki naj se doseže s prodajanjem vojnih bondov, onim, ki jih morejo kupiti. To vojno posojilo vladi je takega značaja, da je kupovanje vojnih bondov najbolj zanesljivo investiranje za vse, ki imajo kak denar za investirati. Zvezni bondi so z jamčeni od vlade naše dežele, za katero stoji ves narod 136 milijonov ljudi z vso svojo davčno močjo. Ti bondi prinašajo gotove zažamčene obresti. Za vsakih \$100 vrednosti bondov, plačate le samo \$75 in v desetih letih se bo vam svota pomnožila za celo četrtno. To je, da za vsakih \$75 boste prejeli \$100. Poleg jamstva in dobička, ki ga vam nudi za vaše posojilo vlada s svojimi zveznimi vojnimi bondi, pa pomagajte svoji deželi do zmage nad krutim nazijskim in fašističnim barbarizmom. Pomagajte torej največjemu prizadevanju na svetu, da se svet zopet opravi in osvobodi izpod strašnega tiranizma nesrečnega Hitlerjevega reda.

Doseči zmago mora biti glavni cilj in glavna naloga vsakega izmed nas, potem še le drugo. Z vso resnostjo in odločnostjo moramo misliti na to. Kajti, če bi se dogodilo, kar Bog ne da, da bi zgubili to vojno, potem nam ne bi ostalo ničesar. Naš denar, naša posestva in vse, bi zgubilo svojo veljavo. Nazijski in fašistični tirani bi nam gospodovali, kakor gospodujejo sedaj naši nesrečni toliko trpečih stari domovini, kjer streljajo in obešajo ljudi za vsak prazen nič. Imejmo to pred očmi in zraven še zavest, da s kupovanjem vojnih bondov le sami zase hranimo denar, ki bo nam vrnjen z obrestmi. To so prihranki, ki bodo nam po vojni tako prav prišli. Zato je svetovati z vso resnostjo vsakemu: kupuj kolikor največ moreš in kolikor ti tvoj zaslužek dovoljuje zvezne vojne bonde.

Za dosego zmage moramo žrtvovati vse. Zmaga še ni dosežena in nihče ne ve, kako hitro bo. V zraku z bojnimi letali, z tanki in po številu vojaštva smo osiše sile nekako dohiteli. Naša moč v orožju, proizvodnji in v številu vojaštva raste in bo še rastla. Sovražnik gre v tem oziru navzdol. Le eno nevarno orožje še ima sovražnik in to so submarini. Hitler in njegov novi šef nemške mornarice admiral Doenitz računata ofenzivo s submarini, da naj ta poplavlja naše ladje, ki bodo vozile naše vojske, orožje in žive za našo vojsko in za Ruse in druge naše zaveznike. Proti tej ofenzivi bo borba težavna, ker Nemci so se na njo temeljito pripravili. Tudi mi se proti njej temeljito priprav-

ljamo. Graditi bo treba več in več ladij, posebno takih, ki so uspešne za preganjanje in uničevanje submarinov. Vse to bo stalo ogromne milijone, ki jih bomo morali plačati. Zato zopet pridemo nazaj k posejevanju vladi za vojne namene, da bo vlada v stanu storiti vse, kar potrebno, da se doseže zmaga nad našimi sovražniki.

Zato posvečajmo več pozornosti prizadevanju, da dosežemo čimprej zmago, za druge zadeve bo časa dovolj, ko bo dosežena zmaga.

O NAŠI RADIO ODDAJI Joliet, Ill.

Tukaj v Jolietu že dolgo nismo imeli nobenega svojega radio programa. Zdaj pa je prišla prilika, ko bomo lahko poslušali naš talent, in sicer na večer 28. marca, ko priredi tukajšnje društvo Sv. Petra in Pavla, št. 66 A. B. Z. in društvo Sv. Mihaela, št. 92 A. B. Z. iz Rockdale-a skupni program od 9:15 do 10:15 zvečer na jolietški postaji WCLS. Ob tej priliki bo proslava 45 letnice Ameriške Bratske Zveze, obenem pa razvije ameriške zastave lokalnih društev. Program bo deloma angleški, deloma pa slovenski in bo sestavljen v bratskem, narodnem in patriotskem duhu. Vodil ga bo John L. Zivetz, ki je sprožil to idejo, in poseben odbor obeh imenovanih društev.

Ne pišem teh vrstic samo zato, ker sem član in odbornik dr. št. 66 ABZ; član sem več naših društev in enot in tudi naročnik Am. Slovenca že več let, in resno verjamem, da so naši radio programi in slične narodne in patriotske aktivnosti koristne in povzdigujejo ne samo za naš narod, temveč za lepa moralna kontribucija za celo našo deželo. S takimi aktivnostmi pokažemo, da smo lojalni in pridni slovensko-ameriški državljani in da se hočemo z vsemi svojimi silami boriti in braniti tukaj doma, kakor delajo naši fantje na fronti. Ponuditi se hočemo, da bomo branili našo zastavo in vse kar ona zastopa, ravno tako kot se naši bratje in sestre v rojstni domovini krvavo bojujejo za svobodo, ljubezen in trajni mir.

Torej v nedeljo 28. marca zvečer naravnajte svoje radio aparate na WCLS (1310), pa boste slišali kako lep in zanimiv program. Vseboval bo primerne govore od strani prominentnih govornikov, lepe slovenske in patriotske ameriške pesmi, itd.

Naročnik.

MAŠKARADNA VESELICA IN DRUGO

Chicago, Ill.

Namenila sem se poročiti o poteku naše maskaradne veselice, ki se je vršila 7. marca, 1943 v šolski dvorani na Wolcott in Cermak Road. Kakor že par let zaporedoma je priredila podružnica št. 2 SZZ tudi letos na to nedeljo gori omenjeno zabavo v prid cerkve in podružnice. Udeležba je bila tako lepa da je nismo prič-

kovali v teh resnih časih. Tem potom se prav lepo zahvalimo vsem, ki ste nam pomagali na katerikoli način. Hvala lepa našim pridnim natakarcem in natakarcem, kuharicam, pa tudi vsem udeležencem. Hvala lepa našim mladim članicam pevskega zbora, ker so žrtvovali čas in se potrudile, da so pokazale sliko iz današnjih dni v posebnih krojih: patriotsko sliko. Dobile so tudi prvo nagrado, za kar jim častitamo. Članice podr. št. 2 pa prav lepo prosimo, če še niste vrtnile ali plačale tikete, storite to da prihodnje seje, ki se bo vršila 1. aprila v navadnih prostorih.

Nadalje naznamim, da se pevski zbor Slovenske Zenske Zveze pridno pripravlja za svoj drugi spomladanski koncert, ki se bo vršil 23. maja 1943 v šolski dvorani na Wolcott in Cermak Road; več o tem prihodnjč.

Ker se bliža konec naše letošnje kampanje, apeliram na članice podr. št. 2, potrudimo se, da nam ne bo potem žal! Še imamo čas do 31. marca in še vedno lahko pridobimo kakšno novo članico; imamo tudi mladinski oddelek, toraj matere, katere še nimate svojih hčerk pri naši organizaciji, storite to sedaj in vpišite jih, ker ko bodo velike; vam bodo hvaležne. Razpisane so tudi lepe nagrade, tako da vaše delo ne bo zastoj.

Naša kegljaška tekma se vrši letos 10. in 11. aprila v Milwaukee, Wis. Ker se letos vrši 6. redna konvencija Slov. Zenske Zveze že maja meseca, imamo malo časa za razmotrivanje. Prosim cenjene članice, udeležite se redne seje v velikem številu, ker z vašo pomočjo in dobrimi nasveti se lahko veliko doseže v prid prihodnje konvencije.

Naj vam naznamim, da pobiram naročnino za knjigo "Ko smo šli v morje bridkosti." Knjiga stane \$2.50 z davkom vred. Spisal jo je Rev. K. Zakrajšek, O. F. M.

Na svidenje na prihodnji seji!

Josephine Železnikar, pred.

ALI SEM PRAV STORILA? Cleveland, Ohio.

Cenjeni urednik: — Te dni sem šla na neko prireditve in na isti so že prodajali vstopnice za neko drugo prireditve, ki bo čez nekaj tednov. Ko mi znanka tako ponuja vstopnico mi obenem pove, da so dali tiskati vstopnice v neki madžarski tiskarni, ker tam ra-

RDEČI KRIZ POMAGA NAJTI ZGUBLJENE SORODNIKE V INOZEMSTVU

Washington, D. C.
Imate li mater, očeta ali druge sorodnike, ki so se zgubili vsled vojne?

Ali bi vi radi izvedeli, kje so, in si z njimi dopisovali? Ako je temu tako, Ameriški Rdeči Križ vam more pomagati.

Poizvedovalna enota (Inquiry Unit) Ameriškega Rdečega Križa je del svetovnega komunikacijskega sistema, sestavljenega od društev Rdečega Križa vsega sveta. Ta sistem, ki deluje potom Mednarodnega odbora Rdečega Križa v Genevi, sega preko sovrzinskih črt, dostavlja dopise v zasedene pokrajine in celo prodira v taborišča internirancev.

Ta služba se vzdržuje iz skladov Rdečega Križa in je povsem brezplačno na razpolago potom podružnih društev Rdečega Križa širom dežele. Del je splošnega programa organizacije, za katerega se nabira Vojni sklad za leto 1943 (1943 War Fund) v znesku \$125,000,000.

Poizvedovalna enota Rdečega Križa je že našla mnogo družin v Evropi in drugje za sorodnike, živče v Združenih Državah, ki so bili v skrbah za nje. V nekem slučaju je nekdo poizvedoval za mater in sina, ki ju je invazija Poljske odgnala z domačih tal. Rdeči Križ je našel njun sled najprej v Breslavi. Od tam ju je zasledoval preko Lvova do Berlina. Potem sta bila ločena in končno so našli fantka v Teheranu na Iranskem in mater v Samarkandu v Azijski Rusiji.

Po pooblastitvi s strani cenzurne oblasti Ameriški Rdeči Križ služi kot posredovalnica za dopisovanje med posamezniki v Združenih Državah in ljudmi v deželah, zasedenih od Osišča. Potom svojih 5,755 lokalnih društev (chapters) in 6,000 podružnih uradov (branches), ki so raztreseni širom Združenih Držav, Ameriški Rdeči Križ sprejema poizvedovanja o osebah v ino- zemstvu in jih prepošilja Mednarodnemu odboru Rdečega Križa v Genevi na Švicarskem. Iz Geneve se prošnje za poizvedovanje prepošiljajo društvom Rdečega Križa v dotičnih deželah.

Dopisovanje med ljudmi, ki stanujejo v Združenih Državah, in njihovimi prijatelji oziroma sorodniki v zasedenih deželah, se vrši v obe smeri

čunajo menda nekaj centov manj za tiskovine, kakor slovenske tiskarne. To me je pa tako pogrelo, da sem denar, ki sem ga že na mizo položila vzela nazaj s pripombo: Če ste pa tako malo zavedni, da daste vstopnice za slovenske prireditve tiskati v madžarsko tiskarno, tedaj pojdite še vstopnice prodajat tja. To mi pa že ne gre v glavo, da je med nami tako malo zavednosti, da po tujih tiskarnah naročamo tiskovine, okrog Slo-

potom uradnih tiskovin za civilno dopisovanje. Dopis sme vsebovati le družinske vesti brez vojaške vrednosti in je omejen na 25 besed ter se mora pisati na eni strani tiskovine. Na obratni strani je prostor za odgovor naslovnika. Tako pošiljatelj, kakor naslovnik pišeta lastnoročno. Oseba, ki je zaprosila za poizvedbo, dobi odgovor potom lokalnega društva Rdečega Križa.

Poizvedovalna enota Rdečega Križa je bila ustanovljena koncem l. 1939. Tekom devetih mesecev, to je do 31. decembra 1942, je Rdeči Križ oskrboval nič manj kot 318,550 teh dopisov, povprečno 85,000 poizvedb in dopisov na mesec. Nekoliko tednov nazaj se je navadilo na glavni stan Ameriškega Rdečega Križa kar 7,500 odgovorov na poizvedbe in dopise.

Ko je vojna razpodela milijone ljudi in razgnala družine, je ogromna naloga, najti posamezne ljudi. Radi tega ni vedno mogoče dostavljati dopise in najti zgubljene ljudi. Poslužite se uradnih tiskovin. Ako hočete, da se kdo najde, navedite zadnjo addresso, za katero znate.

Rdeči Križ sam sicer ne cenzurira, ampak vsi dopisi in poizvedbe so podvrženi strogi cenzuri tako tukaj kakor v ino- zemstvu. Ako je vaš dopis namenjen v ozemlje zasedeno od Osišča, nikar ne omenjajte finančnih poslov, poslovnih razmer, vojne, vremena, epidemije ali bolezni. Ne poskušajte poslati pravišne informacije ali pooblastila. Ne pošiljati dopise na en naslov s prošnjo, naj dotičnik dalje sporoči.

Ko ste odposlali poizvedbo ali dopis potom Rdečega Križa, ne bodite nestrpni za odgovor. Dostikrat treba mnogo tednov, mesecev, celo leta dni in še več, predno poročilo kam prodre. Naslovljena oseba je morda odšla stran in jo je vojna kam zapodila. Ne pišite poizvedovalni enoti v Washingtonu. Vprašajte vedno lokalni urad Rdečega Križa.

Dopisi smejo biti pisani v tujem jeziku, zraven pa mora biti priložen angleški prevod. Da je Rdeči Križ v stanu nadaljevati svoje človekoljubno delovanje vsepovsod, je odvisno od radodarnosti našega ljudstva. Mi vsi moramo prispevati, da se bo moglo to delo nadaljevati brez prestopka tekoma bodočega leta.

Ameriški Rdeči Križ.

venec iščemo pa oglašje in vstopnice prodajamo.

Ena, ki takih reči ne odobrava.

ALI ŽENA — ALI SESTRA

— Ne, dragi moj! Ne morem vam postati žena, rada pa bom vaša sestra!

— Pa vsaj to! odgovori oboje ževatelj bled, pa vendar mirno. A koliko nama je pravzaprav zapustil dragi pokojni oče?

DOGODKI

med Slovenci po Ameriki

Anton Zalar umri

Lorain, O. — Po 6 mesečni težki bolezni je tukaj 16. marca preminul Mr. Anton Zalar, zaveden in odločen katoliški mož in obče priljubljen v naselbinj. Tukaj v Lorainu zapuščala soprogo Anno ter sestrično Mrs. Joseph Brence, v starem kraju pa dva brata, Jakoba in Janeza, ter sestro Marijo Švigel. Doma je bil iz vasi Kožljek, fara Begunje pri Cerkljici na Notranjskem, po domače Jakov Tone. V Ameriko je prišel 1907 in je bil ves čas v Lorainu; zaposlen je bil ves čas v National Tube Co. Steel Works. Spadal je k društvu Sv. Alojzija, št. 6 JSKJ, k dr. Najsv. Imena ter k Eagle lodge. Pogreb se je vršil ob veliki udeležbi faranov dne 19. marca iz domače cerkve v Cirila in Metoda po domačem župniku Rev. M. Slajetu ob asistenci dveh drugih duhovnikov na Calvary pokopališče. — Počivaj mirno v Gospodu, blagi in nepozabni Anton! Soprogi in njegovim preostalim sorodnikom sožalje! — J. P.

Še vedno bolna

Chicago, Ill. — Mrs. Agnes Avguštin še vedno ne more iz bolnišnice postelje. Nahaja se na domačem hčere in zeta Mr. in Mrs. Louis Kovacic, 1904 W. Cermak Rd. Ker že precej časa ne more ničesar jesti, je ta prej tako postavna ženska sedaj tako shujšala, da je ni skoraj nič ostalo, toda njena prejšnja dobra volja je kljub temu ni zapustila.

Tudi Mr. Anton Gregorich, 2112 W. 23rd St., je še vedno toliko slab, da sploh ne gre iz hiše.

Oba sta, ali boljše povedano, sta bila v prav resnem položaju. Sedaj pa se je začela pomlad, in pomladansko sonce bo imelo vsak dan večjo moč. Bog daj, da bi zdravilo pomladansko sonce in njuna trdna narava kmalu premagala oslabelost. Ga ni rojaka ali rojakinje, ki ju pozna, da bi jima tega ne želel iz dna srca.

Novi grobovi v Jolietu

Joliet, Ill. — V četrtek 19. marca je nenadoma umrl rojak Peter Musich. Preostali so žena Mary, sin Louis in dve hčeri, Anne (Mrs. John Kovach) in Betty (Mrs. Clarence Ochs), in trije vnuki. Pogreb je bil v ponedeljek 22. marca iz Težakovega pogr. zavoda v cerkev Sv. Jožefa. Pokopali so ga na pokopališču Sv. Jožefa.

V soboto 20. marca je v Will County sanatoriju umrl Anthony Reposh, star 34 let. Zapuščala starše in dva brata, Alberta in Roberta. Pogreb je bil v torek 23. marca iz doma na 714 Oakland Ave. v cerkev Sv. Jožefa, odtam pa na pokopališče Sv. Jožefa. Bil je član dr. Sv. Frančiška, št. 29 KSKJ. Pogreb je imel v oskrbi Nemanicjev pogr. zavod.

Napisal: Edgar Rice Burroughs

TARZAN (671) TAKO ZNA GRANNY

"Ko sem bila še dekletce, sem bila precej pripravna, kadar je bilo treba uzgati trmaste teličke, je pripomnila Granny iz Texasa.

Nato je krepka ženica pograbila razvajeno dekle, jo upognila šez razvajeno dekle, po upognila čez koleno ter jo prav temeljito nasekala.

Yvette je posredovala. "Prosim! Madama ne misli nič hudega, le tako nepraktična je. Bom jaz lovila ribe namesto nje!"

"Meni je prav," je odvrnila Granny, "toda prej ali slej bo ali pomagala iskati živeža — ali bo pa strgala!"

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

Ustanovljena 29. novembra 1914.

V Zedinjenih Državah. Sedež: Joliet, Ill. Inskorp. v drž. Illinois Severne Amerike. 14. maja 1915.

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vse za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: George Stonich, 257 Lime Street, Joliet, Illinois
1. podpredsednik: Frank Tushet, 716 Raub St., Joliet, Ill.
2. podpredsednik: Kathrine Bayuk, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.
Tajnik: Frank J. Wedic, 301 Lime Street, Joliet, Ill.
Zapisnikar: John Nemanich, 650 N. Hickory St., Joliet, Ill.
Blagajnik: Joseph Klepec, 903 Woodruff Rd., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Mathew Keba, 223 — 57th St., Pittsburgh, Pa.
Vrh. zdravnik: Joseph A. Zalar, 351 No. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Andrew Glavach, 1748 W. 21st St., Chicago, Ill.
Joseph L. Drasler, 1318 Adams Street, North Chicago, Illinois.
Joseph Jerman, 20 W. Jackson St., Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR:

Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpburg, Pa.
Mary Kovach, 2294 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
John Denia, 2730 Arthington Ave., Chicago, Ill.
Predsednik Atletičnega oddelka: Emery Subar, 540 North Bluff Street, Joliet, Illinois.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Do 1. jan. 1942 je DSD. izplačala svojim članom in članicam ter njih dedičem raznih posmrtnih, pokojnin, bolniških podpor ter drugih izplačil denarne vrednosti do četrta milijona dolarjev.

Društvo za DSD. se lahko ustanovi v vsakem mestu Zdr. držav z ne manj kot 8 člani (cam) za odrasli oddelki. Sprejme se vsak katoličan moškega ali ženskega spola v starosti od 16 do 60 let. V mladinski oddelki pa od rojstva do 16. leta.

Zavaruje se za \$250.00, \$500.00 ali \$1,000.00. Izdajajo se različni certifikati, kakor: Whole Life, Twenty Payment Life in Twenty Year Endowment. Vsak certifikat nosi denarno vrednost, katere se vsako leto viša.

Poleg smrtnine izplačuje DSD. svojim članom (icam) tudi bolniško podporo iz svoje centralne blagajne, kakor tudi za rane operacije in poskodbine.

Mesečna plačila (assessments) so urejena po "American Experience" tabeli.

DSD. je 121.90% solventna, potrjujejo izvedenci (actuaries).

Uradni jezik je slovenski in angleški.

Rojakom in rojakinjam se DSD. priporoča, da pristopijo v svoje sredo!

Za vsa morebitna pojasnila in navodila se obrnite pisмено ali list-
meno na gl. tajnika: FRANK J. WEDIC, 301 Lime St., Joliet, Ill.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA D. S. D.

Bolniška podpora se je izplačala sledečim članom in članicam:

Dr. št.	Name	January	February
1	Agnes Skedel (deceased Frank Skedel)	\$48.00	—
1	John Sukle	35.00	—
1	Michael Gregorash	15.00	—
1	Anton Kocjancich	34.00	—
1	Louis Planton	23.75	—
1	Rudolph Mance, pol.	14.00	—
1	Frank Vancina	5.00	—
1	John D. Kren	22.75	—
1	Anton Sraj	25.00	—
1	Jacob Popek	20.00	—
1	Anton Seinkovec	20.00	—
3	John Prazen	—	10.00
3	Antonija Ferentchak	—	32.00
6	Mary Tensar	52.00	—
11	Joseph Koss	—	14.00
12	Mary A. Korevec	20.00	25.00
12	Mary Jelenich (Childbirth)	15.00	—
12	Mary Zugel	—	45.00
13	Joseph Dovecar	25.00	—
13	John Stayar	25.00	—
13	Ignatz Kozian	28.00	—
14	Nickolas Klasnich	—	4.00
14	Mary Loncar	—	544.00
Skupaj		\$422.50	\$184.00

Izplačali za posmrtnine:

1	Frank Skedel, Cert. 5208	500.00	—
22	Mary Rickett, Cert. 6027	—	250.00

Izplačali za operacije:

3	Frank Kobilšek (Hernia) Cert. 5349	—	75.00
---	------------------------------------	---	-------

FRANK J. WEDIC, gl. tajnik.

Dopisi lokalnih društev

ST. JOHN'S D. S. D. Chicago, Ill.

Just a word to all our members to remind you that Easter is rolling near and therefore it is the duty of every good Catholic and a good member of our society to make his or her Easter duty especially at this time of the crisis when our sons, husbands, and brothers are fighting on the wide flung battle front so the least each and everyone of us can do is to make our Easter duty and say a prayer for those boys who may be giving their lives that we may be able to continue having freedom and to worship God in our own way. Therefore, let's make it unanimous for the ladies on Sunday the 4th of April and for the men Sunday the 11th

of April at 7:30 mass. Also let's not forget the regular monthly meeting this Sunday March 28, at 2 P. M. Every member is requested to pay an additional 25c this month which is regularly collected for the delegates, so let's all be down as there is going to be some special business to take care of. I'll be seeing you Sunday March 28.

Yours fraternally,
Steve J. Kosar, Pres.

DRUŠTVO SV. IVANA KRSTITELJA, ST. 13, DSD.

Chicago, Ill.

Cenjeni člani in članice: Naznajnam vam, da se vrši naša redna seja v nedeljo 28. marca, točno ob 2 uri popoldne. Jaz bom tam že poprej, da bom pobiral asessment. Prošeni ste, da se te seje gotovo vsi udeležite. Imamo več važnih točk za rešiti v korist društva.

Gotovo vam je že vsem znano, da imamo ta mesec posebno kolekto 25c za konvenčni

sklad, zato prosim, upoštevajte to obvestilo.

Vsak član in vsaka članica ve, da je njegova, oziroma njena dolžnost, da odpravi velikonočno sv. spoved. Za ženske bo spoved v soboto 3. aprila od 3 ure popoldne naprej, sv. obhajilo pa v nedeljo 4. aprila pri pol osmi sv. maši. Za moške bo spoved v soboto 10. aprila popoldne od 3 ure naprej, v nedeljo 11. aprila ob pol osmih pa obhajilo. Prošeni

ste, da vsak stori svojo dolžnost.

Prosim pa tudi, da vsi kateri dolgujete, poravnate. Nikar ne čakajte, da bi vas moral tajnik opominjati.

Na svidenje v nedeljo 28. marca na seji!
John Denia, tajnik.

Vi radi berete vesti iz drugih naselbin; drugi radi berite novice iz vaše naselbine. Poročajte novice in dogodke v "Am. Slovencu".

TO IN ONO

BORBE V BOSNI

Moskva, 28. febr. (Reuter). — Moskovski radio je poročal danes, da so jugoslovanski gerilci napadli v bližini železniške proge Mostar-Sarajevo; obkolili in uničili so več italijanskih garnizij ter v roku 6 dni ubili 800 Italijanov. Število ujetnikov je naraslo na 960 mož. O priliki teh zmag so dobili

v roke bogat vojni plen in sicer: 16 tankov, 15 topov, 16 metalcev min, 216 težkih in lahkih strojnih pušk, 10,000 ročnih granat in poldrug milijon patron.

PIANO V NOVI GUINEJI

Neka ameriška letela trdnjava — Hrvatje pravijo "le-teča fortica" (Flying Fortress) — je v svojem trebuhu, kjer so zložene bombe, prinesla klavir našim vojakom na Novi Guineji, kar je dalo

tem fantom, milje in milje okrog tistega prostora, novega življenja. Klavir so naložili na truck, neki korporal po imenu Ross, odličen pianist iz Denverja, Colo., pa igra nanj.

Na harmoniko ga pa spremlja neki Horace Boyer, ki je bil prej kuhar v Portland, Ore. Kakor pravijo poročila, so fantje najbolj veseli pošnega truka, za tem pa najbolj nestrpno čakajo na truck, ki jim pripelje imenovana dva muzikanta.

CHICAGO NAJ KORAKA NAPREJ V VOJNI KAKOR V MIRU!

OBDRŽITE ODLIČNEGA VODITELJA ZA ŽUPANA VAŠEGA MESTA

NA PODLAGI NJEGOVIH USPEHOV ZA VSAK DEL
MESTA CHICAGO

Poskrbite, da ostane vaš župan

EDWARD J. KELLY

NA 1. februarja tega leta je mesto Chicago izšlo iz svojih dolgov, kar je prvič v zgodovini od leta 1926 naprej. Chicago je izlezla iz dolgov po zaslugi uspešnega vodstva župana Kellyja.

Mesto ne dolguje niti dolarja za plače ali kake račune. Učitelji in javni nameštenci ne paradijajo po ulicah glede zaostalih plač, kakor so, ko je župan Kelly nastopil urad.

Mestni krediti, ki so bili uničeni 1933, so zdaj dobri. Finančni krogi zdaj smatrajo čikaške obveznice za najboljše investicije.

Nihče ni tega dosegel — kakor le sposobnost in odločnost

Mesto Chicago je biljon-dolarska korporacija. In treba je izkušeneža moža in tehnične izurjenosti za vodstvo iste.

Županu Kellyju ni potreba obljubati, kaj zna in kaj more — njemu ni treba prerokovati, kaj bo naredil. Njegov rekord kot gospodarsko misleč načelnik mesta je ugotovljeno dejstvo.

Poglejte okrog, kaj je župan Kelly naredil za Chicago

Župan Kelly je dal Chicagi več javne postrežbe v šolstvu, parkih, igrališčih, sanitarnstvu, v zdravstvu, tlakiranjih, rekreaciji, v policistvu in ognjegastvu, kakor katerakoli administracija preje. In ti veliki programi so stali Chicagi veliko manj, kakor druga ameriška mesta. Da, to je priprosta resnica. Chicago plača manjše davke, mestne, okrajne, sanitarne, šolske, za parke in za drugo — kakor pa davkoplačevalci devetih drugih večjih mest.

Župan Kelly je prihranil letno \$6,000,000.00 v administraciji javnih del — in kljub temu je tlakiral 40 odstotkov več ulic telkom svojega časa, kakor pa jih je bilo tlakiranih vseh 21 let pred njim.

Župan Kelly je izboljšal male parke in igrališča po vsem mestu — ustanovil poseben sistem za parke — uvedel sposobnost v Tuberkulozni sanatorium — dvignil je čikaško javno knjižnico v največjo cirkulacijo knjig na

svetu — otvoril 77 novih šol in dodatnih šol, vseh 10 poklicnih šol, ki tranirajo noč in dan naše državljane v obrambnih načrtih.

Župan Kelly je započel in dogotovil prve edinice čikaške \$65,000,000 podzemne železnice, katere bo znižala dnevno 20 minut časa, ki so ga doslej ljudje zgubili v mestu pri prevažanju.

In ta podzemna železnica je še le začetek velikega železniškega omrežja pod zemljo, ki se bo raztegnilo v vse direkcije vred s cestami in drugimi transportacijami, tako, da bodo naši državljani lahko imeli svoje domove v mestu, namesto, da bi šli ven v draga predmestja.

Chicago vodi ves svet v civilnem napredku

Pod županom Kellyem, Chicago vodi v finančnem položaju — v zdravstvu — v policijski protekciji — v ognjegastvu — in v vojnih aktivnosti, kakor n.p. v vodstvu javne obrambe, potem v postrežbi službojučim fantom in možem v vojni, katere oskrbuje z razno postrežbo tedensko več kakor 157,000 vojakov in pomorščakov!

Pod županom Kellyem, je Chicago vodila vso ostalo deželo kar se tiče vpisavanja v vojaško službo — in tudi v zbiranju mazil in kovin. V resnici Chicago vodi v vsem, na kar je mesto lahko ponosno. In čikaški dečeženi uspehi niso nikdar kritizirani, razun le, kadar pridejo volitve, tedaj pridejo na dan razni mazači, ki bi radi umazali Chicagi njeno dobro ime.

Pravi Čičažani, ki poznajo župana Kellyja, kaj je že vse naredil, da je Chicaga v ospredju, se ne dajo uplivati od takih, ki bi bili rajši bolj "sveti, kakor ti", od nezavednih iskalcev županskega urada. Odločeni so, da obdrže župana Kellyja še nadalje za župana in bodo z njim korakali naprej.

CHICAGO CITIZENS (CHIKAŠKI DRŽAVLJANI)

9 South La Salle Street

VOLITE ☒ DEMOKRATICNO DA OSTANE VAŠ ŽUPAN

MAYOR EDWARD J. KELLY

Hlapec Jan

Stijn Streuvels

Zdaj je videl, kako se bliža spokojni čas njunega sožitja; vseh nadlog bo konec; navadila se bosta drug na drugega in brez besede opravljala svoje delo. Toda poprej se bo še dosti zgodilo: vse, kar bo prinesla velika sprememba, o kateri bosta morala še govoriti in se posvetovati.

Njegova pozornost je bila zdaj vsa usmerjena na zapadno stran njegove hiše. V mislih je bil nepretrgoma tam čez. Ne samo Vina, temveč vse, karkoli je izviralo od nje, je vsebovalo nekaj posebnega; kar je ležalo izven tega, je bilo nekaj drugega in bolj ko kdaj jesensko mrtvo ter nepomembno. Opazoval je Vино, kako je v navadni obleki z umerjenimi gibi hodila sem in tja in upirala oči v svoje delo. A pripetilo se je tudi, da njenega obraza ni prepoznal — kakor pri človeku, ki ga dolgo nisi videl in se prej nisi dosti menil zanj. Potem ga je obšla volja, da bi šel takoj tja čez in pogledal, kaj pogrša na njej. Bilo je vendar čudno, da ni vedel, kakšen nos ima in kakšna usta in kakšne oči. Odložil je orodje in res šel. Tam šele je pomislil, da je vse to neumnost, in se spet vrnil k delu.

Sicer pa je bilo na deželi prav pusto. Polja so ležala tako trdno in po cele pol dni je visela nad njimi mokra tema. V hiši je bilo mrzlo in neprijetno.

V nedeljo zjutraj je šel z Vино v vas in oba nista spregovorila niti besede.

Pri cerkvenih vratih je obotavljaje se obstal. "Na svidenje!" Prikimala je.

Do zgodnjega večera se je vadi v potrpežljivosti in šel potem po potrditve.

Sedel je že nekaj časa pri njej v hiši na stolu in še vedno ni vedel, kako naj začne. Nazadnje ni Vina več čakala in je dejala:

"Jan, premislila sem, tudi sveta sem šla iskat in to in ono prebrala. In ker je mati mrtva in prebivam tu tako sama, bi le utegnila midva biti srečna. Ali bi se zdaj pogovorila o svojih zadevah?"

"Seveda."

"Z ženitvijo morava pač počakati do polmadi?"

"Pozimi res ne kaže," je menil Jan.

Potem sta sedela vsak na svoji strani mize in razgrinjala drug za drugim svoje zadeve, da bi se temeljito pogovorila o njih. Dim tobaka iz Janove pipe se je v sinjih kolobarjih motal po sobi. Medtem je rastle mrak in hkratu sta začela govoriti bolj po tihem. Tukaj, v miru širne zimske pokrajine, sta se čutila do dna na varnem. Jan se ni upal misliti na zapuščenost svoje hiše; potegnil je svoj stol bliže k mizi. Vnine polglasne besede, njena dobrota, tleči ogenjček na ognjišču in nežne večerne sence po belih stenah so ga nasladno zabiavale. Na starinskem pohištju je ležal soj zbledelosti. Služilo je enemu celemu rodu, se obrabilo ter častljivo spominjalo na čase umrlih dedov. Vsak kos je imel svoj določeni prostor. Nepretrgani tek ure je obvladoval prostor in tiktakal med pogovor.

"Moj rajni oče," je pripovedovala Vina, "je bil mož, ki je zmeraj pridno delal in varčno živel. Kolikor vem, je kupil s svojim zaslužkom to hišico in jo potem zapustil materi in meni. Mati in jaz sva povrh še nekaj zaslužili. Morala bova kupiti statve, Jan, in ko bo gospodinjstvo začelo rasti, bova potrebovala še dosti drugih

stvari. Tudi bo dobro, da bova imela kaj prihranjenega, če pride kako slabo leto."

Jan je kimal in zdelo se mu je bolj, da molči. Vse svoje življenje mu je zdaj razkrivala. Bilo je preprosto, polno poštenega dela in niti slutila ni, kako lepo in zaslužnja polno je bilo. In zdaj ga je hotela kar tako zapustiti; vse, kar je imela, je hotela voljno izročiti možu, ki jo je po naključju zaprosil, naj bo njegova žena. Pri tem je Jan premišljal lastno življenje, dolgo, enolično tlako, od katere ni imel nič. Zdaj se je šele zavedel, kako je siromašen in prazen rok. Ko bi moral vzbuhati zdaj upanje na brezskrbno življenje, je spoznal, kako morajo ljudje v mladosti z vsem varčevati, da pozneje lahko izhajajo.

"Nikdar nisem mislil na to, Vina. Gospodinja je hranila moj denar. Saj sem dosti delal, a zdi se mi, da je bila dnina majhna; in obleka je veljala dosti. In za nikogar mi ni bilo treba skrbeti, bil sem čisto sam na svetu. Pozimi so bili hudi dnevi, ko ni bilo moči nič zaslužiti. In kadar se me je polotila žalost, sem včasih popival —"

Tako se ji je zdaj čisto ponižno in iz srca izpovedal; vedel je, da bo Vina umela njegovo slabost.

"Zdaj, ko imam v življenju cilj in nekoga, ki pazi name, zdaj bo drugače; s pitjem bo najbrž za vselej kraj in konec. Kar se tiče posesti, imam zemljo od očeta in tudi še nekaj prihranjenega. Hiša je slaba, a zemljo bova lahko dobro porabila."

"Seveda, stanovala bova tukaj. Selila se ne bi rada."

Sklenila sta, da bosta Janovo kočjo podrla in zvezala svet z njivo.

Premišljevanje in uravnavanje bodočnosti jima je bilo nekaj novega. Uživala sta v tem, da sta vsakokrat, kadar je pogovor zastajal, našla kaj drugega, na kar se nista mislila.

"Za začetek nama ni prav dosti treba," je odločila Vina. "Reveži se znajo tudi prebiti! Ne vprašujem te, Jan, kaj imaš. Oba lahko delava in z božjim blagoslovom bova že živela." Malce v zadregi je pristavila. "Tu v predalu leži pet sto frankov. Bo to dovolj?"

Jan je v sramu prikimal in skrival svoje veselje.

"Imam tudi molzno kozo. Jo hočeš videti?"

To je bila misel! Šla sta takoj v hlev in Janu se je koza zdela lepa.

"Meni je prav, Vina," je dejal, ko sta bila spet v sobi. "Storil bom, kar bom mogel. Če je torej zdaj odvisno samo od mene," — in v svojem poštenem prepričanju je v potrdilo udaril z dlanjo po mizi, "mislil, da se ne bova mogla pritoževati. Najini starši so bili zmeraj delavni in midva sva tudi lahko."

"Vse drugo bo pač Bog dal," je menila Vina. "A kaj vendar mislim? Saj sediva kar pri prazni mizi. Skuhala bom kavo."

Jan ni mislil ne na čas ne na to, da bi šel domov. Pustil je, da je obveljal njena, in je gledal, kako je v svoji domačnosti podjetno stopicala po kuhinji. Obesila je kotel z vodo nad ogenj, pripravila in postavila vrčke in skodelice in krožnike, stisnila mlinček med kolena in začela mleti kavo.

(Dalje prih.)

"JUGOSLAVIJA JE POTREBNA TUDI BRITANIJI"

(Nadaljevanje z 1. strani)

naš narod in vsa naša ozemlja."

Britanski minister kolonij, g. Amery, se je po predavanju zahvalil g. dr. Kreku za izvrstno zgodovinsko razlago jugoslovanske ideje. "Obstoje Jugoslavije ni potreben le Jugoslovanom, temveč tudi Veliki Britaniji," je izjavil član britanskega kabineta in dodal

nato: "Po tej vojni bodo morali Srbi, Hrvati in Slovenci zrasti v večjo skupnost. Niti en sam del Jugoslavije ne sme ostati pozabljen. Toda Jugoslavija bo morala biti ne le zedinjena, temveč pripravljena, da se zveže s svojimi sosedmi in tako ustvari veliko skupnost, ki se bo lažje upirala eventualnim sovražnikom."

DOGODBICE

"Preveč delate," je dejal nekoč zdravnik igralcu in komiku Nestroyu, "treba je, da se odpočijete in si preskrbite za spremembo."

Komik se je zasmel: "V zadnjih tednih sem igral dvanajst različnih vlog, spoznal sem se pri tem z neštetimi ženskami in v zadnjem letu sem se nič manj nego petkrat zaročil. In to se vam vedno ne zdi dovolj spremembe?"

Einstein je predaval v New Jerseyu o astronomiji. Ko je zapustil govorniški oder, se mu je približala čedna mlada dama in ga ogovorila: "Gospod profesor, govorili ste čudovito jasno, rada bi vas samo nekaj vprašala: Razumem, da je danes mogoče izračunati, koliko je oddaljen Mars od Zemlje, tudi glede njegove prostornine, njegovih kemičnih sestavnih delov in teže sem si na jasnem. Le eno mi ne gre v glavo: Kako je bilo mogoče izvedeti za njegovo ime?"

Bjoern Bjoernson, sin velikega norveškega pisatelja in pesnika, je potoval nekoč čez Vzhodno morje v Nemčijo. Kot prijatelj morja je stopal po palubi sem in tja. Nazadnje je splezal na poveljniški most. Kapitan ga je osorno zavrnil. Bjoernson je vzklikljivo zraščel: "Meni hočete prepovedati dostop na most, meni, sinu največjega norveškega pesnika?"

Kapitan je obstal, potem je dejal s poudarjeno vljudnostjo: "Oprostite, to je seveda nekaj drugega. Prosim, pridite gor, gospod — Ibsen!"

Naznanilo in zahvala

Potrlih src naznanjamo vsem našim sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je dne 9. marca 1943, previdena s sv. zakramenti za vedno preminula naša ljuba mati in soproga

AGNES KOSHAK

(roj. TANKO)

Pokojnica je bila rojena leta 1875 v Sodražici. Poročila se je v Ely leta 1901. Njen pogreb se je vršil dne 12. marca iz hiše žalosti v cerkev sv. Antona Pad. in potem na katoliško pokopališče.

Dolžno nas veže, da se zahvalimo ž. župniku Rev. Fr. Mihelčiču in pomožnemu župniku Rev. Carl Prylu za obiske v času bolezn. ko sta ji prišla dušna tolažba in sv. zakramente. Hvala vam iskrena.

Zahvaliti se moramo društvu Marije Vnebovzeta, šte. 203, KSKJ, za dar sv. maše in društvu Srca Jezusa, šte. 2, A. B. Z. za poklon venca, in obenem lepa hvala za preskrbo pogrebov. Hvala pogrebniemu zavodu Champa & Mrhar za lepo urejen pogreb.

Iz srca se lepo zahvalimo vsem, ki so darovali za sv. maše in poklonili venca na krsto pokojnice. Hvala vsem, ki so jo prišli pokropiti in molili za pokoj njene duše na večer pred pogrebom. Hvala vsem, kdor koli nam je storil tolažilno uslugo v dnevih naše žalosti. Hvala lepa cerkvenemu sboru pod vodstvom Miss Mary Hutar za krasno preizvajane žalostinke povodom sv. maše. Hvala vsem, ki so spremlili do njenega hladnega groba.

Zalujoci ostali:

JOHN KOSHAK, soprog; JOHN KOSHAK, JR., sin; MARY, omožena Golobich, FRANCES, vdova po L. Slabodnik, in ROSE, hčere.

Ely, Minn., 22. marca 1943.

NAROČITE IN ČITAJTE

lepi zanimivi slovenski družinski mesečnik

"NOVI SVET"

ki prinaša vsak mesec zanimivo in zbrano čtivo za ameriške Slovence.

Stane letno samo \$2.00. Za Kanado in vse ostalo inozemstvo \$3.00 letno.

Naročnino sprejemajo lokalni zastopniki, ali pa jo pošljite direktno na:

UPRAVA "NOVI SVET"

1846 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

Švica je "mušter" za bodočo Zedinjeno Evropo. Mogoče bo, ker o Švici se da govoriti, če že gre za kak vzorec. Kadar pa pride z Ameriko kot nekim vzorcem za Evropo, pa kaže, da ne ume ne Amerike, niti najmanj Evrope. V Ameriko so prihajali ljudje, kateri so z odhodom slekli vso svojo preteklost, in kot povsem novi ljudje so prišli v nove razmere, toraj mogli postati nekaj novega, novo ameriškano ljudstvo, ne narod.

V Evropi ne bo noben narod slekel svoje preteklosti, ker je sploh ne more, ostati mora, kar je bil morda že skozi stoletja ali še dalje.

Nekaj Švicci podobnega bi mogla postati Evropa, nekaj Ameriki podobnega le Slovači, ako bi se tako uravnalo, da ostane vsako slovansko pleme narodna individualnost, ruski jezik pa skupna vez, ne znak rusificiranja. Trdim celo, da bi zedinjeno slovansko lahko postalo vse boljša Amerika, ker bi ne bilo treba vsega izpremeniti v neko zmes, grobo povedano, v neko godlo, vsak tu di najmanjši in neslovanski narod bi lahko ostal narodna edinic, ako ima voljo in notranjo moč za tako edinic. Edinice bi tvorile veliko skupnost, ostale pa edinice. Nekaj bi se poizgubilo v veliki skupini in skupnosti, ker tega ni mogoče preprečiti niti pri najboljši volji, ako je pri edinicah volja in razumevanje za skupnost, in veliki skupini ni treba nastopiti z nobeno silo, da se skupnost ohrani. V Ameriki se mora vsak poizgubiti v skupnosti in se bo poizgubil, o tem ni treba govoriti in pisati, vsak dan imamo to pred očmi, v "slovanski Ameriki" bi se ne bilo treba nikomur in nobenemu narodu poizgubiti, in že zdaj ima Rusija v svojem obsegu baje do 80 narodov, in po prav sedanjih Rusiji so dobili ti narodi potom skupnosti svoja individualna svojstva, postali

po besedi in pisavi — narodi. Komu se bo to zdelo prsmuk, najmanj preidealno, idealno se zdi tudi meni, če je prsmuknjeno pa moram vam pripustiti. Ni ravno nemogoče, da nekaj sličnega še doživimo, ako prerano ne bo treba iti v krtovo deželo.

Švica, mušter, vzor. Hm? Fine and dandy je tam. Ampak tudi v Švici je četrti narod prišel do pravic, do enakopravnosti šele zadnje dni, ko se je boril za to že stoletja. Švica pa mušter? Kako da so se morali Ladinci boriti tako dolgo? Saj je Švica baje vsem pravična in vsi živijo v miru in sporazumu?? Švica. Švica. Kako da ta pravična Švica Ladincem že prej ni priznala pravic, šele zadnje dni? Yes, fine and dandy je Švica, ampak tudi Švica je čutila pritisk razvrtkov v najnovejši dobi. Nazivji so ji že večkrat zapretili, da pridejo s kolom, da jo požrejo, ako jim ne ravna pogodu, in le pod tem pritiskom je morala Švica uravnati na znotraj tako, da ni bilo pouda za pritisk, in pravice pod pritiskom, well, drugi govorijo o idealnem razmerju, jaz majam z glavo.

Pritisk, pritisk. Prekerna zadeva. Fine and dandy, ako ne bo pritiska, in Zedinjena Evropa ne bo poznala pritiska. Ali pa pojde. Nemcev je do 80 milijonov. Kaj če začnejo s kakim nemškim pritiskom, pritisnejo lahko, ko jih je toliko? Kdo naj pritisne Nemce, če začnejo pritiskati. Ali se bodo res izpremenili v ovčice, da bodo pozabili na pritiskovanje, ko jih je tako pritiskovanje skoroda postavilo za gospodarje vsega sveta?? Če bi jaz rekel, da ste prsmuk, bi bili užaljeni, če pa pravim, da ste idealisti, bi jaz vas imenoval pretirane idealiste.

Morda o tistem šmentanem — pritisku še nekaj govorimo.

KAJ BODO NALOGE BODOČEGA ŽUPANA?

Republikanski kandidat Mr. George McKibbin je imel zadnje dni že več zelo zanimivih in važnih govorov na radio, v katerih razpravlja

glede bodočnosti mesta Chicago, zlasti za povojni čas, ko bo treba napeti vse sile, da se bo držalo vsestranske potrebe na vajejih tako, da ne bo težav na strani ljudi, ne na strani mestne vlade. Glede tega je dejal McKibbin:

"Vsi se spominjamo dnevo, ko so po zadnji vojski prihajali naši fantje in moške domov. Imeli smo v ta namen velike parade, jih obsipavali s cvetjem in krasjem. Toda kmalu za tem smo zopet imeli priliko videti iste moške in fante, ko so hodili okrog v vojaških suknjah zastoj iskajoč dela in posla. To se ne sme ponoviti po tej vojni," pravi McKibbin.

viti po tej vojni," pravi McKibbin.

"Chicago mora skrbeti za svoje. Ako bom jaz izvoljen za prihodnjega župana, bom med drugim poskrbel tudi, da bom imenoval v posebni odbor odlične moške in žene, ki bodo imeli skrbstvo za veterane, ki bodo prihajali domov iz vojaške službe. Ta odbor bo sproti proučeval potrebe domov prihajajočih in bo imel nalogo, da jim bo preskrboval po možnosti delo in službe. Predno pa seveda bo mesto Chicago moglo začeti reševati te probleme, bo moralo najprvo napraviti red v lastni mestni hiši. Ustaviti bo treba potratno in korupcijo, ki se redi ob ljudskem denarju. Treba bo gledati da se zniža davke, ki so sedaj najvišji v zgodovini mesta. 60% so višji, kakor tedaj, ko je Kelly nastopil županski urad. Ustavimo potratnost, to je sedaj univerzalno geslo po vsej Ameriki. Tudi v Chicago moramo to geslo sprejeti.

Kellyeva mašina je kljub vsem trikom dobila pri primarnih volitvah komaj eno četrtno glasov, ki so registrirani. Toda na volilni dan 6. aprila pa moramo vsi volilci na dan. Postavimo se. Pokažimo svojo zavednost. Ako mi boste kot županskemu kandidatu dali le 4 minute vašega časa, ko boste volili 6. aprila, vas zagotavljam, da bom vam jaz dal štiri leta zveste službe in poštenega dela za vaše mesto Chicago, kot vaš bodoči župan."

Tiskarska dela

vse vrste točno in lično izvršena izdeluje naša tiskarna za organizacije, društva, trgovce in podjetja. Mi izdelujemo lepe tiskovine v več barvah. Dajte vaše prihodnje naročilo za tiskovine nam in prepričajte se o naši tozadevni postrežbi.

TISKARNA AMERIKANSKI SLOVENEK
1849 WEST CERMAK ROAD, CHICAGO, ILLINOIS